

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 78. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2584/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Danf af Jelandst, som en Deus der affatte
Chrono.

Den første Udvandring for hvilken Nor-
mænd stode i Spidsen, er som Navnet betegner,
den Normaniske, og dette Navn burde
man ligesaa vel give den, hvorved Færøerne, Jæ-
land og Grønland bebygdes, som hiin i Syd-
vest, for hvilken Gange-Rolf var Hovedmand,
thi disse Udflygter vare ei blot sammenbragte men
kjædelige Sødfærd, avlede af det gamle Thurfes-
mod, der ei kunde hindre Harald Haarfager fra
at undertringe Norge, men dog ei heller vilde
løse sig under hans Herrespær. De egenlig saa-
kaldte Normanner fandt i Frankrig et Folk der
syndes at være opslidt af Carl den Store, og
en Herreskæft, der i ham havde udtømt sin Kraft,
Carl den Ensolbige maatte indrømme dem det nord-
vestlige Land som siden er kaldt Normandiet, og
Rolf lod sig bøde med samt sin Kæmpefare.

Imidlertid var der og kommet Daab og Chris-
tendom til Norden, men længe varede det før
der der blev almindelig, thi Christendommen
vilde indtage Danmark med apostoliske Vaaben,
og dem forskod Ingen paa de Løber ret af handtere.
De egenlige Dødens Tjenere: Præster og Biskop-
per vare blevene saa indviklede i jordiske Syeler
og Nydelser, at de som oftest glemde at sørge for
Sjælens i deres egne Menigheder, end sigte at de
fulde bekymre sig om Hedningene i hjerne Lande.
En sand Besjæring mod hele Europa var det

derfor, at en gudfrygtig Mand, Benedikt fra ^{omt.}
Nursia, oprettede et Selskab af Mænd, der alde- ^{450.}
les sloge sig fra Verden og anvendte al deres
Tid paa aandeligt og legemligt Arbejde, Andagts-
øvelser og Næstens Opbyggelse. Disse Mænd
kaldtes Munk og deres Helliger Klostre. Det
gik det saa, at Vægselk, som vilde glængejede
Munkene deres Forbønner, fristede dem ved rige
Gaver til at vende deres Hu og Sind fra Him-
len til Jorden; men inden saadant skede var dog
meget Godt udrettet, og der fandtes stede mel-
lem de Aansægtede nogle gudfrygtige Mænd,
som ved at stifte ny Klostre, igjen for en Tid
bragte Munkelivet tilbage til sin oprindelige Bes-
tæmmelse. At omvende Hedninger maatte være
de rette Munkes Hjereste Dødt, og de, hvis Ber-
gerkald var i Himlene, kunde ikke ræddes for at
gaa Pinsel og Død imøde mellem de grumme
Bantro. Italienske Munk var det som om-
vendte Jær, Slotter og Angelsærer, og mellem
disse oplomskede Munkelivet, medens det hen-
visne i sit gamle Fædreland. Videnskaberne
dyrkedes her med Jær. Engelland frembragte
en Mand, hvis Verdum i hele Tårhundreder op-
valde Beundring, nemlig Beda, med Tilnavn Døde ^{725.}
den Erværdige, og ved en anden: Aluin hvem
Karl den Store kaldte over til Frankrig, be-
gynste de paa Fæstlandet indsovne Videnskaber
igien at opvægne.

